

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Helena Ciepla

SSN Lech Walentynowicz

w sprawie z wniosku D.K.

przy uczestnictwie W. D. i I. D.

o ustanowienie służebności drogi koniecznej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 23 marca 2005 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 14 października 2004 r., sygn. akt IV Ca .../04,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 14 października 2003 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił kasację wnioskodawcy.

W zażaleniu wnioskodawcy zarzucił naruszenie art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. i wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące kasacji w wersji redakcyjnej i numeracji obowiązującej przed dniem 6 lutego 2005 r. (art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz.U. Nr 13, poz. 98).

Zgodnie z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c., skarżący obowiązany jest przedstawić w kasacji okoliczności uzasadniające jej rozpoznanie, czyli wskazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów albo, że orzeczenie oczywiście narusza prawo lub zachodzi nieważność postępowania. Okoliczności z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. mają charakter kwalifikowany (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie wystarczy powołać się na uzasadnienie związane z podstawami kasacyjnymi. Należy przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie kasacji do rozpoznania. Tymczasem w kasacji skarżący podnosi jedynie, że zastosowana przez Sąd drugiej instancji wykładnia art. 145 k.c. jest sprzeczna z interesem społeczno-gospodarczym oraz zasadami współżycia społecznego statuowanymi w art. 5 k.c. i eliminuje w zasadzie możliwość ustanowienia drogi koniecznej do zabudowań gospodarskich, w sytuacji kiedy usytuowane na nieruchomości mającej dostęp do drogi publicznej zabudowania, uniemożliwiają dojazd do zabudowań gospodarskich. W razie powołania się na przesłankę wskazaną w art. 393 § 2 *in principio* k.p.c., skarżący powinien jednak przytoczyć argumenty świadczące, jego zdaniem, o tym, że naruszenie prawa nosi znamiona oczywistości. Pojęcie

„oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że określone przepisy zostały naruszone w sposób zauważalny bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2002 r., II UK 163/02, OSNAPiUS 2003, nr 18 – wkładka, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2004 r., I CZ 164/03, nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie kasacji ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega natomiast na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Konieczne jest więc wyjaśnienie, jakie zagadnienie prawne występuje w sprawie i dlaczego jest ono istotne, albo określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (por. np. postanowienie z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, postanowienie z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Określony w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. obowiązek przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji należy do wymagań dotyczących tylko kasacji jako szczególnego środka odwoławczego. Wykazanie tych okoliczności umożliwia Sądowi Najwyższemu dokonanie oceny czy nie zachodzą podstawy do odmowy przyjęcia kasacji do rozpoznania (art. 393 k.p.c.). Bez tych argumentów, nawiązujących wprost do treści art. 393, kasacja byłaby środkiem odwoławczym niepełnym, a selekcja wnoszonych kasacji, dokonywana przez Sąd Najwyższy w ramach badania wstępnego – nazbyt dowolna. Dlatego też nieprzedstawienie tych okoliczności skutkuje odrzuceniem kasacji *a limine*, a zatem bez wzywania skarżącego do usunięcia istniejącej wady kasacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 51 oraz z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52).

Z tych względów, na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 i 393¹⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy oddalił zażalenie.